

prima instanță: Șt. Niță
instanța de apel: A. Panov, A. Minciună, M. Moraru

dosarul nr.3ra-512/16

ÎNCHEIERE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Constantinidi Gherasim,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Constantinidi Gherasim împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea cuantumului pensiei, achitarea pensiei conform recalculărilor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Constantinidi Gherasim și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 iunie 2015 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 05 iunie 2013, Constantinidi Gherasim a depus cererea de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea cuantumului pensiei, achitarea pensiei conform recalculării și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că este angajat în câmpul muncii începând cu anul 1949.

Menționează că din anul 1949 pînă în anul 1958 fiind deportat în Siberia a la Gospodăria de prelucrare a lemnului din Curbinsc, iar din anul 1958 și pînă în prezent activează la SA „Macon” în calitate de inginer constructor.

Indică că începînd cu anul 1991 a fost pensionat în legătură cu limita de vîrstă, fiindu-i cal culată pensia stabilită de lege, care la moment constituie 1 929,35 lei.

Însă, dat fiind faptul că după pensionare a continuat să activeze și astfel, deja o perioadă de 22 ani după pensionare achită contribuții la fondul social, consideră că urmează să-i fie recalculat cuantumul pensiei stabilit reieșind din contribuțiile achitate la fondul social.

Indică că la data 19 aprilie 2013, s-a adresat cu o cerere prin care a solicitat pîrîntului recalcularea pensiei ținînd cont de impozitele și contribuțiile achitate pe

perioada celor 22 ani lucrați după pensionare, însă prin răspunsul din 15 mai 2013, cererea prealabilă a fost respinsă.

Consideră că refuzul pîrîtului este ilegal și neîntemeiat.

Solicită, recalcularea cuantumului pensiei luînd în considerație stagiul de cotizare realizat pînă în anul 2013 și salariul de care dispune la moment, achitarea pensiei conform recalculărilor și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 iunie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Constantinidi Gherasim și menținută hotărîrea primei instanțe.

În favoarea concluziei enunțate, instanța de apel a reținut prevederile art. 33 din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 din 14 octombrie 1998 care reglementează reexaminarea drepturilor la pensie și a remarcat că norma respectivă reglementează expres și exhaustiv situațiile în care persoana care beneficiază de pensie poate pretinde reevaluarea cuantumului acesteia, or, legiuitorul a specificat că apariția unor circumstanțe noi referitor la stagiul de cotizare și venitul asigurat pot constitui temei pentru inițierea unei proceduri de revizuire a pensiei, doar în cazul în care acestea au avut loc pînă la acordarea pensiei.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că stagiul de cotizare acumulat de Constantinidi Gherasim după stabilirea pensiei pentru limita de vîrstă nu mai poate influența asupra cuantumului pensiei și respectiv nu constituie temei pentru reexaminarea dosarului de pensionare.

Totodată, instanța de apel a menționat că art. 16 alin. (2) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nu sunt aplicate litigiului în speță întrucît se referă la stagiul de cotizare acumulat pînă la exercitarea dreptului la pensie și reprezintă un stimul pentru persoanele care la această dată au acumulat un stagiul de cotizare mai mare de 35 ani.

La data de 08 februarie 2016, Constantinidi Gherasim a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîri primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului recurentul a invocat că în cadrul examinării cauzei instanțele ierarhic inferioare au încălcat normele de drept material, evitînd să aplice la caz prevederile legii speciale, fapt ce a dus la emiterea unei hotărîri ilegale și neîntemeiate de respingere a acțiunii.

Astfel, menționează că atît prima instanță cît și instanța de apel eronat au aplicat la caz prevederile art. 33 din Legea privind pensiile de asigurări de stat care prevede reexaminarea dreptului la pensie, considerînd că stagiul de cotizare acumulat după stabilirea pensiei pentru limită de vîrstă nu ar mai putea influența cuantumul pensiei și nu constituie temei de reexaminare a cuantumului pensiei stabilit, or, prin acțiunea înaintată, pretinde recalcularea pensiei pentru limita de vîrstă prin raportare la stagiul total de cotizare realizat pînă în anul 2013 prin prisma prevederilor art. 16 alin. (2) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Sub acest aspect mai indică recurentul că nu a contestat modul în care i s-a calculat pensia la momentul stabilirii dreptului la pensie și nu a solicitat reexaminarea acestuia, ci a solicitat recalcularea acesteia reieșind din faptul că pe

toată durata activității sale în câmpul muncii a realizat un stagiul de cotizare în fondul de pensii mult mai mare decât cel fixat prin lege.

Or, potrivit art. 1 al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, asigurat este persoana fizică, în vârstă aptă pentru muncă, domiciliată în Republica Moldova, înregistrată în calitate de contribuabil la fondul de asigurări sociale pentru a beneficia de pensie proporțional contribuțiilor achitate, iar, pensia de asigurări sociale de stat este dreptul bănesc cuvenit asiguratului, corelativ obligațiilor privind plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat, iar stagiul de cotizare reprezintă însumarea perioadelor de activitate în care s-a plătit contribuția la fondul de pensii.

Menționează că pensia de asigurări sociale de stat este venitul cuvenit asiguratului în raport de toate perioadele de activitate în care s-a plătit contribuția la fondul de pensii și proporțional contribuțiilor achitate. Adică, potrivit legislației în vigoare, cetățenii au dreptul la pensie în quantum ce depinde direct de contribuțiile de asigurări sociale, nivelul de salarizare, caracterul activității social-utile prestate și stagiul de cotizare.

Astfel, dînsul, continuînd să activeze în câmpul muncii și după pensionare, și continuînd să contribuie la fondul de pensii, a avut legitima speranță de a considera că ulterior va putea beneficia de o recalculare a cuantumului pensiei, în dependență de stagiul total realizat și contribuțiile totale achitate.

Respectiv, aplicabilitatea în speță a prevederilor art. 33 al Legii privind asigurările sociale de stat este inoportună și improprie, or, așa cum s-a menționat, pretenția recurentului constă în achitarea unei pensii, proporțional contribuțiilor achitate de recurent pe toată perioada de activitate și de achitare a contribuțiilor la fondul de pensii.

Totodată, cu privire la aplicabilitatea art. 16 alin. (2) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, care stabilește calcularea pensiei pentru limita de vârstă, invocînd prevederile art. 42 alin. (1) din aceeași Lege, care reglementează stagiul de cotizate, menționează recurentul că a realizat un stagiul total de cotizare de 64 de ani, dintre care 42 pînă la stabilirea dreptului la pensie și alți 22 de ani după.

Insistă că solicitarea de calculare a pensiei, rezultă din stagiul total realizat cu stabilirea sporului legal prevăzut pentru fiecare an de cotizare în plus realizat și este una legală și întemeiată.

Mai indică recurentul că contribuțiile de asigurări sociale de stat în fondul de pensii reprezintă o formă de înstrăinare a mijloacelor bănești ale persoanelor asigurate și de garanție materială a pensionarilor.

Astfel, contribuțiile la fondul de pensie au fost, în mod constant și regulat, reținute din salariul dînsului, care în conformitate cu art. 128, alin. (1) al Codului muncii reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.

Remarcă că reținînd aceste contribuții sociale, după stabilirea dreptului la pensie, din salariul său care constituie un drept garantat de stat, fără a garanta ulterior dreptul la recalcularea pensiei în raport cu plățile efectuate, Casa Națională de Asigurări Sociale, de jure și de facto încalcă dreptul la proprietate privată al recurentului asupra drepturilor sale patrimoniale și anume - venitul realizat ca rezultat al muncii prestate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 08 februarie 2016, împotriva deciziei instanței de apel din 09 decembrie 2015, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Constantinidi Gherasim este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Constantinidi Gherasim nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Constantinidi Gherasim asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Constantinidi Gherasim ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Constantinidi Gherasim se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas